

CENELEC

Pokyn CEN/CENELEC 17

Směrnice pro psaní norem, které berou do úvahy potřeby mikro-, malých a středně velkých podniků

CEN a CENELEC se rozhodl přijmout tento nový CEN-CENELEC Pokyn 17 rezolucí technického výboru CEN C046 z 2010-06-04 a rezolucí technického výboru CENELEC D137/C059 z 2010-06-01.

**Evropský výbor pro
pro normalizaci**

Tel: +32 2 550 08 11

Fax: +32 2 550 08 19

www.cen.eu

CENELEC

**Evropský výbor pro normalizaci
v elektrotechnice**

Tel: +32 2 519 68 71

Fax: +32 2 519 69 19

www.cenelec.eu

Avenue Marnixlaan 17

B – 1000 Brussels

Obsah

Předmluva	4
Úvod	5
1 Předmět pokynu	6
2 Normativní odkazy	6
3 Termíny a definice	6
4 Všeobecné úvahy	7
5 Zásady, které mají být posouzeny během procesu tvorby norem	7
5.1 Všeobecně	7
5.2 Příprava nového pracovního úkolu	7
5.2.1 Relevance pro trh	7
5.2.2 Zainteresované strany	7
5.3 Zásady, které mají být posouzeny během přípravy normy	8
5.3.1 Zavádění nákladové efektivity norem pro malé a střední podniky	8
5.3.2 Dostupnost prvků	8
5.4 Tvorba obsahu normy	8
5.4.1 Funkční přístup	8
5.4.2 Úvod	8
5.4.3 Předmět normy	9
5.4.4 Zkoušení	9
5.4.5 Metody ověřování	9
5.5 Struktura a uvádění obsahu	9
5.5.1 Délka	9
5.5.2 Struktura	10
5.5.3 Prezentace a obrázky	10
5.5.4 Jasný jazyk	10
5.5.5 Odkazy	11
5.5.6 Revize	11
5.6 Konečná prověrka	11
5.6.1 Přechodové období	11
5.6.2 Podpůrná pomůcka při zavádění	11
6 Pomocný kontrolní seznam	11
Bibliografie	13

Předmluva

Tento dokument (Pokyn CEN/CLC 17) byl vypracován pracovní skupinou CEN/CLC BT WG 208 „Směrnice o potřebách malých a středních podniků“ jejíž sekretariát mělo Normapme.

Tento pokyn poskytuje orientaci, radu a doporučení zpracovatelům norem o tom, jak mají brát do úvahy potřeby malých a středních podniků. Tento dokument řeší záležitosti, které mají být posuzovány během procesu tvorby norem.

Úvod

Mikro-, malé a střední podniky mohou být nedostatečně zastoupeny ve skupinách tvořících normu a jejich zájmy mohou proto být nedostatečně brány do úvahy. Kromě toho náklady na zavádění některých norem mohou být relativně vysoké, zejména normy zaměřené na výrobu ve velkých měřítkách nebo hromadnou výrobu mohou být příliš nákladné a složité pro zavádění u některých menších podniků.

Cílem tohoto Pokynu je zvýšit povědomí o záležitostech, které mohou být důležité pro malé a střední podniky při tvorbě norem a při překonávání možného nezastupování malých a středních podniků v normalizační práci.

Malé a střední podniky jsou přítomny ve většině odvětví. Jako jiní uživatelé mají malé a střední podniky užitek z technické expertízy norem, při jejichž vypracování se nemohli účastnit. Nicméně by mohly mít slabší pozici ve svých trzích na výrobky nebo služby pro svou závislost na větších konkurentech, dodavatelích nebo zákaznících. Mohou se rovněž přizpůsobit existujícím řešením na trhu, jakož i evropským normám. Proto je požadována zvláštní pozornost, aby se řešily zájmy malých a středních podniků a zejména mikropodniků jako potenciálních uživatelů norem.

Malé a střední podniky tvoří 99% podniků v Evropě. 92% podniků má méně než 10 zaměstnanců a omezené zdroje. Řešením jejich potřeb může vést významnému vzrůstu používání norem. Dále jestliže normy vezmou do úvahy hledisko malých a středních podniků vznikl by značný užitek pro všechny strany zainteresované v normalizaci.

1 Předmět pokynu

Tento Pokyn poskytuje směrnici pro zpracovatele norem o potřebách mikro-, malých a středních podniků, abychom se vyhnuli vyloučení malých a středních podniků z trhu a narušení čestné konkurence.

Tento Pokyn je relevantní pro všechny, kteří jsou zapojeni do normalizace tj. zpracovatele norem v pracovních skupinách nebo technických komisích a rovněž pro členy národních zrcadlových komisí. Ne všechny zásady uvedené v tomto pokynu nutně platí na všechny normy. Proto technické komise a pracovní skupiny jsou nejlepším místem pro vyhodnocení, zda a jak řešit specifické potřeby malých a středních podniků ve svých normách.

Tento pokyn obsahuje:

- a) Úvahy pro tvorbu norem, které jsou nejlépe přizpůsobeny potřebám malých a středních podniků;
- b) Metody pro identifikování a posuzování ustanovení v normách, která se mohou zvláště dotýkat malých a středních podniků;
- c) Způsoby snížení negativních dopadů na malé a střední podniky vyplývajících z některých ustanovení v normách;
- d) Směrnice pro psaní norem příznivých pro malé a střední podniky;
- e) Pomocný kontrolní seznam;
- f) Informace o tom, jak se nové normy dotýkají mikropodniků.

POZNÁMKA V tomto pokynu „norma“ zahrnuje všechny dokumenty CEN/CENELEC.

2 Normativní odkazy

Následující citované dokumenty jsou potřebné pro aplikaci tohoto dokumentu. U datovaných odkazů platí pouze citované vydání. U nedatovaných odkazů platí poslední vydání citovaného dokumentu (včetně jakýchkoliv změn).

Vnitřní předpisy CEN/CENELEC Část 3 : Pravidla pro stavbu a zpracování publikací CEN/CENELEC (Směrnice ISO/IEC – Část 2, modifikované) – 2009-08 opravená verze

3 Termíny a definice

Pro účely tohoto pokynu platí následující termíny a definice.

POZNÁMKA V tomto pokynu se termín „malé a střední podniky“ používá pro mikro-, malé a střední podniky jak je definováno EU, jakož i pro samostatně zaměstnané osoby.

3.1

Mikro-, malé a středně velké podniky

podnik, které zaměstnávají méně než 250 osob a které mají roční obrat nepřekračující 50 milionů EUR a/nebo roční bilanci nepřekračující 43 milionů EUR.

[2003/361/ES: Doporučení Komise C(2003) 1422]

3.2

malý podnik

podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat a/nebo roční bilance celkem nepřekročí 10 milionů EUR

[2003/361/ES: Doporučení Komise C(2003) 1422]

3.3

mikropodnik

podnik, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrat a/nebo roční bilance celkem nepřekračuje 2 miliony EUR

[2003/361/ES: Doporučení Komise C(2003) 1422]

3.4**zpracovatel normy**

osoba zapojená do tvorby norem

3.5**pokyn**

dokument publikovaný CEN nebo CENELEC uvádějící pravidla, orientaci, rady nebo doporučení týkající se evropské normalizace

4 Všeobecné úvahy

Zpracovatelé norem by měli zajistit, aby normy byly srozumitelné těm, kteří je budou číst. Skutečnost uživatelů norem může být různá v závislosti na použití, odvětví a druhu normy.

Malé a střední podniky mají podobné, ale někdy velmi odlišné modely provozu od ostatních potenciálních cílových skupin norem. Vzhledem ke skutečnosti, že malé a střední podniky jsou přítomny téměř ve všech odvětvích, musí být věnována zvláštní pozornost řešení zájmů malých a středních podniků a zejména mikropodniků jako potenciálních uživatelů norem. Na příklad mělo by se dát pozor na to, že konzultanti, certifikátoři, zkušební a výzkumné laboratoře mohou mít odlišné zájmy než podniky zapojené do výroby nebo distribuce specifických produktů nebo služeb. Proto zájmy každého z těchto zainteresovaných stran musí být pečlivě posouzeny.

5 Záležitosti, které mají být posouzeny během procesu tvorby norem**5.1 Všeobecně**

Níže je uvedeno několik hledisek normalizace specificky důležitých pro malé a střední podniky. Tento výčet není vyčerpávající a může být podporován více obecnými nebo specifickými zásadami relevantními potřebám uživatelů norem, jak je stanoveno v jiných dokumentech (např. Pokynu IFAN 3:2008 *Směrnice pro pomoc členům normalizačních komisí při tvorbě uživatelsky orientovaných evropských norem*).

Jelikož malé a střední podniky a dokonce více mikropodniky v mnoha případech mají obtíže přispívat přímo k procesu, konzultace o potřebách anebo zájmech malých a středních podniků by měla prioritně probíhat prostřednictvím jejich sdružení a/nebo odvětvových sdružení.

5.2 Příprava nového pracovního úkolu**5.2.1 Relevance pro trh****Zkontrolujte relevanci normy pro evropské malé a střední podniky**

Před navržením nového pracovního úkolu by navrhovatel měl posoudit potřebu evropské normy. Návrh by měl být projednán se všemi možnými zainteresovanými stranami, aby se posoudily jejich potřeby nebo zájmy v navržené normě.

U návrhů na nové úkoly musí být jasně specifikovány potřeby trhu odrážející rovněž relevanci pro malé a střední podniky. U CEN viz formulář A a N. U CENELEC v žádosti technické komise na BT pro zahájení nové práce (návrh na nový pracovní úkol).

Je důležité, aby evropské normy byly relevantní pro trh a odrážely potřeby všech zainteresovaných stran včetně malých a středních podniků. Je důležité, aby evropská normalizace určité položky byla potřebná a prospěšná pro většinu podniků, které mohou být normou ovlivněny.

5.2.2 Zainteresované strany**Zkontrolujte, zda mezi zainteresovanými stranami existují zvláštní potřeby malých a středních podniků**

Při přípravě nového pracovního úkolu musí být identifikovány všechny druhy zainteresovaných stran a konzultovány, aby byla malým a středním podnikům nebo jejich zástupcům dána příležitost se zapojit do normalizační práce.

Zvláště potřeby malých a středních podniků musí být posouzeny při procesu tvorby a zpracování návrhu jakož i potřeby všech cílových skupin pro dokončenou normu.

5.3 Záležitosti, které mají být posouzeny během přípravy normy

5.3.1 Zavádění nákladově efektivnějších norem pro malé a střední podniky

Posuďte náklady na investice a školení požadované pro zavedení normy.

Náklady na zavedení normy by měly být posouzeny před tím, než jsou zavedena ustanovení a požadavky, které nemusejí být nákladově efektivní ve všech situacích. Jestliže bereme do úvahy, že průměrný počet zaměstnanců v evropských podnicích je šest, měla by být zvláštní pozornost věnována mikropodnikům.

Důsledky změn v technologii,

Náklady na nákup nového zařízení,

Náklady na školení,

Náklady na zkoušení,

Náklady na nájem konzultantů.

Zpracovatelé norem by vždy měli posoudit, zda požadavky mohou být splněny, aniž by vyvolaly nepřiměřená a/nebo zbytečná omezení u malých a středních podniků. Žádná norma by neměla zavádět jakékoliv zábrany v podpoře inovace produktů, služeb nebo procesů.

Dále zvláštní pozornost by měla být věnována situacím zahrnujícím menší objem výroby nebo činností. Normy by neměly bránit flexibilitě a univerzálnosti, které často charakterizují pracovní modely malých a středních podniků.

5.3.2 Dostupnost prvků

Posuďte dostupnost požadovaných prvků.

Normy musí vždy odrážet nejaktuálnější vývojové práce (viz *Vnitřní předpisy CEN/CENELEC Část 3*). Avšak všechny prvky potřebné ke splnění určitého požadavku musí být dostupné na trhu na příklad s ohledem na technologii, produkty, zkušební zařízení, zkušební laboratoře, práva intelektuálního vlastnictví atd. Proto situace v dodávkách musí být ověřena při tvorbě nové nebo revidované normy. Tyto úvahy by měly zahrnovat dostupnost na národních trzích, které jsou důležitější pro mikropodniky a malé podniky.

5.4 Tvorba obsahu normy

5.4.1 Funkční přístup

Zlepšete porozumění a používání normy tím, že přidáte příklady a vysvětlení.

Funkční přístup - „všude tam, kde je to možné, musí být požadavky vyjádřeny pomocí fungování spíše než konstrukcí nebo popisnými charakteristikami. Tento přístup ponechává maximální volnost technickému vývoji. Přednostně by měly být zahrnuty ty charakteristiky, které jsou vhodné pro celosvětové (univerzální) přijetí. Tam, kde je zapotřebí, vzhledem k rozdílům v legislativě, klimatu, prostředí, ekonomii, sociálním podmínkám, obchodním strukturám atd., může být uvedeno několik alternativ“ (věta citovaná z *Vnitřních předpisů CEN/CENELEC Část 3: Pravidla pro stavbu a zpracování publikací CEN/CENELEC*, 4.2).

Funkční přístup dává podnikům flexibilitu a prostor pro inovaci. Normy by měly hrát rovněž úlohu při převodu základního know-how. Funkční přístup však někdy potřebuje být doprovázen příklady a vysvětleními, aby norma byla snadno srozumitelná a zaváděna malými podniky a mikropodniky.

To může být prováděno informativním způsobem, na příklad texty, ilustracemi, grafy nebo tabulkami, které se zaměří na jednoduché metody zavádění.

Takové informace by usnadnily a zvýšily zavádění norem malými podniky a mikropodniky, které by mohly mít obtíže při převádění čistě funkčních požadavků do praktických řešení (*Vnitřní předpisy CEN/CENELEC Část 3*).

5.4.2 Úvod

Poskytněte úvod s podpůrnými informacemi.

Níže uvedené informace by měly být zahrnuty do úvodu, a jestliže je k dispozici abstrakt, mělo by to být opakováno v abstraktu.

Každá norma by měla obsahovat vysvětlení důvodů její tvorby a/nebo motivaci pro všechny modifikace nebo revize.

Druhy provozu a/nebo činností pokrývané normou by měly být specifikovány.

Jestliže norma může být aplikovatelná na široký rozsah výrobků a služeb, měly by tyto výrobky a služby, pokud možno, zmíněny v předmětu normy.

Malé a střední podniky si nejsou vždy vědomy, které z norem platí pro jejich podnikání; proto dokument by měl podrobně uvádět cílové skupiny, pokud možno, zvláště s ohledem na malé a střední podniky.

5.4.3 Předmět normy

Vytvářejte normy přesné a kompletní v rozsahu jejich působnosti (předmětu)

Zpracovatelé norem musí analyzovat relevantní trhy a ověřit zda ostatní kategorie produktů by mohly spadat do předmětu normy. Normy musí mít jasně definovaný předmět normy a v jeho mezích být co nejúplnější. To znamená, že norma by se neměla týkat záležitostí, které nejsou jasně definovány v předmětu normy, ale měla by probírat všechna hlediska položek v předmětu normy.

Malé a střední podniky jsou často specializovány na úzký okruh produktů a služeb. Předmět normy musí být definován takovým způsobem, aby bylo jasné, jaké produkty a služby jsou normou pokryty.

5.4.4 Zkoušení

Vyhňte se nucenému zavádění nákladných a složitých zkušebních režimů a posuďte četnost zkoušení.

Zkoušky požadované pro shodu s normami jsou často významnou finanční zátěží pro malé výrobce. To zahrnuje náklady na měřicí zařízení, školení personálu, čas a zdroje potřebné pro provádění zkoušek. Malé podniky obvykle nevyrábějí v hromadném měřítku a jejich produkty mohou mít specifické charakteristiky. Nucené zavádění vysokého počtu zkoušek značně zvýší cenu jejich výrobků.

Je nutné uvést, že normy by neměly zavádět jakékoliv zbytečné zkoušky. To je, mělo by být předpokladem, že v případě pochybností založených na adekvátnosti a potřebnosti určité zkušební metody by tato metoda neměla být přidána k existujícímu zkušebnímu režimu.

Zpracovatelé norem by měli zkontrolovat, kdo může provádět jakoukoliv danou zkoušku a vyloučit, pokud možno, upřednostnění zkoušky, která vede k monopolistické nebo dominantní pozici nebo ji posiluje.

5.4.5 Metody ověřování

Identifikujte jednoduché a nákladově efektivní způsoby ověřování shody s požadavky.

Aby se umožnila flexibilita při ověřování požadavků, měly by být pro posuzování brány do úvahy tam, kde je to možné, alternativní metody včetně výpočtů a tabelárních metod.

Kromě toho zpracovatelé norem musí zajistit, aby výsledky zkoušek popsanych v normách byly jednoznačné. To je důležité pro malé výrobce, aby normy se odkazovaly na metody, které nemohou být podkopávány stranami s předpojatými zájmy.

5.5 Struktura a uvádění obsahu

5.5.1 Délka

Normy by měly být, pokud je to proveditelné, co nejkratší.

Jestliže norma má sklon být rozsáhlá, snažte se rozdělit ji do částí, na užší rozsah produktů, procesů nebo služeb.

V případě delší normy by zpracovatelé měli posoudit, zda by nebylo užitečné normu rozdělit do řady kratších norem více specifických pro užší rozsah produktů, procesů nebo služeb. V tomto případě zpracovatel normy by měl zajistit, aby byly uvedeny všechny potřebné informace, které napomáhají většímu pochopení normy a aby křížové odkazy na ostatní části normy byly vyloučeny, jestliže nejsou omezeny. Alternativně velmi jasná struktura normy (kapitoly, články a přílohy ke specifickým technickým aspektům) by usnadnila čtení a srozumitelnost.

Délka normy může záviset na jejím účelu a daném předmětu. Nicméně dlouhé normy odrazují potenciální uživatele, aby je četli, zejména jestliže je obtížné nalézt relevantní informace. Dlouhé odstavce a seznamy mohou být překážkou chápání důležitých ustanovení.

5.5.2 Struktura

Normy by měly být jasné, logické a pokud možno snadno sledovatelné.

Normy by měly být čtivé těmi, kdo je budou číst. Proto, když píšeme normu, musí být identifikovány cílové skupiny, aby se norma přizpůsobila potřebám potenciálních uživatelů.

V důsledku toho by normy měly být navrhovány uživatelsky vhodným způsobem. Důležitá ustanovení by měla být zvýrazněna a pokud možno vysvětlena, ale současně tyto vysvětlující části by neměly komplikovat strukturu dokumentu. Uspořádání textu by mělo být přizpůsobeno tak, jak je to možné, účelu normy a potřebám cílových uživatelů.

Mnozí podnikatelé z malých podniků nemusí mít čas nebo zdroje, aby studovali důkladně normu. Oni potřebují snadno najít informace, které jsou pro ně relevantní. Zviditelnění provozní části norem by mohlo podpořit malé podniky v častějším používání těchto norem.

5.5.3 Prezentace a obrázky

Vložte podpůrné diagramy, grafy, výkresy a reprezentativní příklady aplikací všude tam, kde je to možné.

Zpracovatelé norem musí psát tak, aby normy byly snadno čitelné a co nejvíce srozumitelné. Diagramy, grafy, výkresy a vysvětlující příklady použití mohou významně usnadnit porozumění normě. Příklady by mohly být součástí hlavního textu nebo přidány v příloze. Avšak i když jsou dány příklady, mělo by být vyloučeno doporučování určitého produktu nebo služby.

5.5.4 Jasný jazyk

Používejte dostatečně jednoduchý jazyk, který je srozumitelný všem očekávaným uživatelům, nejen expertům.

Uživatelé normy mající různé kvalifikace, znalosti a vzdělání by měli být schopni porozumět částem norem, které jsou pro ně relevantní. I když normy jsou určeny pro zaměstnance se znalostmi specifických produktů, procesů nebo služeb, musí být psány v jednoduchém a jasném jazyku tak, aby byly srozumitelné uživatelům norem, kteří nebyli přímo zapojeni do jejich tvorby.

Normy by měly být snadno čitelné jejich uživateli. Malým a středním podnikům by měla být věnována zvláštní pozornost jako potenciálním uživatelům a proto jazyk by měl být přizpůsoben jejich způsobu fungování, jestliže tvoří hlavní cílovou skupinu normy. Pozornost by měla být věnována jednoduchému jazyku, když se normy překládají do národních jazyků.

Dále všechny zkratky a zkratková slova by měla být vždy vysvětlena, a jestliže některá formulace se zdá být složitá nebo dvojznačná, doporučuje se ji definovat v kapitole o terminologii.

Pomůcka pro jazyk

Zpracovatel musí používat styl, který je jasný, přímý a jednoznačný. Na příklad

- používat slovesa v aktivním tvaru spíše než v pasivním;
- používat jednoduchá, smysluplná a srozumitelná slova;
- být asertivní při používání příkazů spíše než slabších forem;
- používat slovesa pro činnost spíše než abstraktní jména;
- mluvit přímo k uživatelům spíše než říkat co by měli udělat;
- používat seznamy tam, kde je to vhodné;
- definovat technické termíny a zkratky při prvním výskytu;
- používat termíny důsledně v celém textu.

5.5.5 Odkazy

Snižujte potřebu uvádět citované normy

Pro zvýšení použitelnosti norem opakujte krátké výtahy z jiných norem na místo pouhého odkazu na ně. V případě reprodukcí textů by měl být vždy jasně uveden odkaz na zdroj.

Všechny normativní dokumenty potřebné pro používání normy by měly být veřejně dostupné, když je norma publikována.

Normativní odkazy v normách jsou užitečné, jelikož zabraňují duplikaci prací a umožňují udržení důslednosti, když jedna z norem je revidována. Avšak četné odkazy způsobují složitější použitelnost norem.

5.5.6 Revize

Zajistěte, aby v nových a revidovaných normách byly poskytnuty jasné informace o změnách vůči předchozí verzi.

V předmluvě musí být specifikovány významné technické změny a uvedeny důvody pro revizi normy. Podle *Vnitřních předpisů CEN/CENELEC Část 3, 6.1.3* „Specifická část (...) musí uvádět prohlášení o významných technických změnách od předchozího vydání dokumentu“. Toto prohlášení musí se objevit v Předmluvě.

Toto je zejména důležité pro zavádění norem malými a středními podniky, jelikož malé podniky nemají čas nebo zdroje, aby studovali podrobně nová vydání norem.

5.6 Konečná prověrka

5.6.1 Přechodové období

Posuďte důsledky změn vyplývajících z nových a revidovaných norem a podle toho stanovte přechodové období.

Množství a složitost technických změn by se měla odrazit v prodloužení přechodového období. Jakékoliv přechodové období by mělo brát do úvahy potřebu malých a středních podniků při zavádění. U CEN viz Řídící dokument CEN – *Datum zrušení*. U CLC datum zrušení tvoří součást formálního schvalovacího postupu Technickým výborem.

V případě, že evropská norma zavádí úplně nový požadavek nebo řešení v některých zemích, období koexistence by mělo být značně prodlouženo. Musí být posouzena potřeba zakoupit nové zařízení, změnit organizaci práce a vyškolit zaměstnance. To je zvláště obtížné a nákladné pro malé podniky změnit provozní model, zejména když před tím fungoval dobře. Proto tyto podniky potřebují pomoc a musí posoudit výnosnost zůstání na trhu. Toto však může vyžadovat prodloužené období koexistence.

5.6.2 Podpurná pomůcka při zavádění

Prozkoumejte, zda je zapotřebí pomůcka při zavádění norem, které nemohou být zjednodušeny.

V některých složitých oblastech normalizace, zejména při aplikaci složité legislativy, by mohlo být obtížné zjednodušit normy. V takových případech zpracovatelé norem by měli vyjádřit svůj názor o potřebě podpurné pomůcky při zavádění malým a středním podnikům např. příručkou pro zavádění.

Zpracovatelé norem mohou se účastnit při vypracování jakékoliv další směrnice pro zavádění, ale jejich hlavní úlohou je zajistit, aby normy byly, pokud možno, snadno použitelné. Záměr vytvořit pomůcku pro zavádění by neměl být použit jako oprávnění k tvorbě složitých norem.

6 Pomocný kontrolní seznam

Níže uvedená tabulka uvádí doporučení tohoto pokynu ve formě kontrolního seznamu. Zpracovatelé norem mohou nalézt tabulku užitečnou při zajišťování, že potřeby malých a středních podniků byly posuzovány během vypracovávání nové normy nebo revizi normy existující. Tabulka se čte zleva doprava. Otázky v bodech odrážek byly podrobně vysvětleny v odpovídajících oddílech kapitoly 5 tohoto pokynu.

Pomocný kontrolní seznam

Příprava nového pracovního úkolu	Vypracování normy	Vytvoření obsahu	Struktura a uvedení obsahu	Konečná prověrka
(5.2.1) Zkontrolovali jste relevanci normy pro malé a střední podniky?	(5.3.1) Vyhodnotili jste investiční náklady (technologie, zařízení, zkoušení)?	(5.4.1) Jestliže se použije funkční přístup, je srozumitelný?	(5.5.1) Je norma, pokud možno, krátká?	(5.6.1) Navrhli jste přechodové období odrážející důsledky změn?
(5.2.2) Zkontrolovali jste, zda mezi všemi zainteresovanými stranami existují zvláštní potřeby pro malé a střední podniky?	(5.3.1) Vyhodnotili jste náklady na školení (zaměstnanců)?	(5.4.2) Použili jste popisné vysvětlivky?	(5.5.1) Jestliže je norma dlouhá, vyhodnotili jste možnost jejího rozdělení do kratších norem?	(5.6.2) Provedli jste vyhodnocení potřeby příručky pro zavádění?
(5.2.2) Vyhodnotili jste, zda malé a střední podniky jsou mezi cílovými skupinami?	(5.3.1) Vyhodnotili jste náklady na zavedení?	(5.4.3) Je norma přesná a úplná podle předmětu normy?	(5.5.2) Je struktura normy snadno sledovatelná?	
	(5.3.2) Ověřili jste, že všechny prvky jsou k dostání?	(5.4.4) Vyloučili jste přísné zkušební režimy?	(5.5.3) Začlenili jste podpůrné grafy, diagramy atd. (když je to možné)?	
		(5.4.4) Vyhodnotili jste náklady na zkoušení?	(5.5.4) Použili jste jasný jazyk srozumitelný všem očekávaným uživatelům normy?	
		(5.4.5) Identifikovali jste jednoduché a nákladově efektivní způsoby ověřování shody s požadavky?	(5.5.5) Snížili jste počet citovaných norem na minimum?	
			(5.5.6) Poskytli jste jasné informace o změnách od předchozích verzí normy?	

Bibliografie

- [1] 2003/361/ES:Doporučení Komise z 6. května 2003 týkající se definice mikro-, malých a středně velkých podniků (text s relevancí EEA) (notifikováno pod číslem dokumentu C(2003) 1422, OJ L 124, 20. 5. 2003, str. 36-41 k dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=284986:cs&lang=en&list=284986:cs,284128:cs,&pos=1&page=1&nbl=2&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>
- [2] Pokyn IFAN 3:2008 *Směrnice pro pomoc členům normalizačních komisí při přípravě uživatelsky orientovaných evropských norem*, První vydání, 2008-04 k dispozici na [http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN Guide 3-2008.pdf](http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN%20Guide%203-2008.pdf).
- [3] Pomocný dokument CEN – *Datum zrušení*, Verze 2, březen 2010 k dispozici na <http://www.cen.eu/boss/supporting/Guidance%20documents/dow/Pages/default.aspx>